

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

30 гостайвар 2025ел

КАРАР

№ 562

Муниципаль яшьләр сәясәте
оешмалары житәкчеләренең һәм
хезмәткәрләренең хезмәтенә
түләү шартлары турында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында» 2018 елның 14 августындагы 665 номерлы Каары, шәһәр Уставының 41 статьясы нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Расларга:

1) муниципаль яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 1 нче күшымтада каралганча;

2) муниципаль яшьләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәне, 2 нче күшымтада каралганча;

2. Элеге каар әрәми бастырып чыгарылган көннән үз көченә керә һәм 2025 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мәнәсәбәтләренә кагыла.

3. Башкарма комитетының эш кәгазыләрен алыш бару идарәсенә әлеге каарарны әрәми бастырып чыгаруны һәм аны «Интернет» чөлтәрендә Татарстан Республикасы әрәми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>), Яр Чаллы шәһәренең әрәми сайтында урнаштыруны тәэмин итәргә.

4. Элеге каарарның үтәлешен контролльдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2025 елның 30 гыйнварындағы
562 номерлы қарапына
1 нче күшымта

**Муниципаль яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең
хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Элеге нигезләмә муниципаль яшьләр сәясәте оешмалары (алга таба – яшьләр сәясәте оешмалары) хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Элеге нигезләмәдә төп тәшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексындағы мәгънәләрдә кулланыла.

3. Яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура һәм спорт хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, мәгариф хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең (алга таба тиешенчә - физик культура хезмәткәрләре, мәгариф хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре, мәдәният хезмәткәрләре) хезмәт хакы (хезмәткәрнең хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән гыйбәрәт:

- 1) вазыйфаи оклад;
- 2) стимуллаштыру характеристындағы түләүләр;
- 3) компенсация характеристындағы түләүләр.

4. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрненең елга бер тапкыр бирелә торган яки башка ялда булганда, вакытлыча хезмәткә яраксызлық чорында, шулай ук уртача хезмәт хакы саклана торган башка чорларда профиль буенча эш стажы артуга, белем алуга яки белем турында документларны торғызуға, квалификация категориясесе бирелүгә, мактаулы исем бирелүгә, ведомствоның аерымлык билгесе белән бүләкләнүгә бәйле рәвештә, хезмәткә түләү күләме үзгәрүгә хокуқы барлыкка килгәндә, хезмәткә түләү күләмен үзгәртү күрсәтелгән чорлардан соң гамәлгә ашырыла.

5. Яшьләр яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләре:

1) белем һәм хезмәт стажы (белгечлек буенча, билгеле бер вазыйфада эшләү) турындағы документларны һәм хезмәткәрләрнең вазыйфаи окладлары күләмнәре билгеләнә торган башка нигезләрне тикшерәләр;

2) ел саен яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең тариф исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

3) яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәт хакын вакытында һәм дөрес билгеләү өчен жаваплы булып торалар.

2 бүлек. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләрнең база окладын билгеләү

6. Яшьләр сәясәте оешмаларында физик культура хезмәткәрләренең база оклады түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазыйфа исеме	Аена база оклады, сум
Икенче дәрәжәдәге физик күләмдә билгеләнә:		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Хореограф	22 070

7. Яшьләр сәясәте оешмаларында мәгариф хезмәткәрләренең база оклады түбәндәгә күләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазыйфа исеме	Аена база оклады, сум
1	2	3
Беренче дәрәжәдәге укыту-ярдәмче персонал һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Уку-укыту бүлеге секретаре	21 473
Икенче дәрәжәдәге укыту-ярдәмче персонал һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Режим буенча дежур	21 583
	Кече тәрбияче	
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Хезмәт инструкторы	22 663
	Физик культура инструкторы	
	Музыка житәкчесе	
Икенче квалификация дәрәжәсе	Концертмейстер	22 758
	Өстәмә белем бирү педагогы	
	Педагог-оештыручы	
	Социаль педагог	
	Тренер-укытучы	
	Инструктор-методист	
Өченче квалификация дәрәжәсе	Методист	22 858
	Өлкән инструктор-методист	
	Тәрбияче	
	Өлкән тренер-укытучы	
	Укытучы-психолог	
Дүрттенче квалификация	Өлкән методист	22 958

дәрәжәсе	Укытучы-логопед (логопед)	
	Өлкән тәрбиячесе	
Структура бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче квалификация дәрәжәсе	Структур бүлекчә: кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (укыту-производство) мастерское һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын тормышка ашыруучы башка структур бүлекчәләр мәдире (башлыгы)	23 008
Икенче квалификация дәрәжәсе	Белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү программасын тормышка ашыруучы аерымланган структура бүлекчәсе мәдире (башлыгы)	23 058

«Яшьләр белән эшләү буенча белгеч» һәм «яшьләр белән социаль эш буенча белгеч» вазыйфаларын биләгән хезмәткәрләренең база оклады 22 758 сум.

8. Яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең база оклады түбәндәгә куләмдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Вазыйфа исеме	Аена база оклады, сум
«Урта медицина һәм фармацевтика персоналы» һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Диета буенча шәфкатъ туташы (диета буенча медбррат)	22 621
Өченче квалификация дәрәжәсе	Шәфкатъ туташы (медбррат)	23 121
	Массаж буенча шәфкатъ туташы (массаж буенча медбррат)	
«Табиблар һәм провизорлар» һөнәри квалификация төркеме		
Икенче квалификация дәрәжәсе	Белгеч табиблар (өченче һәм дүртенче квалификация дәрәжәсе табиб-белгечләрдән тыш)	26 521

Яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең база окладына тармакның өстенлекле коэффициенты кулланыла. Тармакның өстенлекле коэффициенты 1,1.

Күрсәтелгән коэффициентны база окладына карата куллану яңа база оклады барлықта китерә һәм компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрне исәпләгендә исәпкә алына.

9. Яшьләр сәясәте оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренең база оклады түбәндәге күләмдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Аена база оклады, сум
1	2
«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Билет контролеры	22 309
«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор	22 820
Костюмнар бүлмәсе мәдире	22 820
Мәдәни чараптар оештыруучы	22 820
Түгәрәк, һәвәскәрләр берләшмәсе, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	22 820
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Аккомпаниатор-концертмейстер	23 320
Тавыш операторы	23 320
Кинооператор	23 320
Китапханә, музей һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар редакторы	23 320
Клуб эше методикасы буенча белгеч	23 320
Яктылык буенча рәссам	23 320
Рәссам-декоратор	23 320
Рәссам-бизәүче	23 320
Рәссам-фотограф	23 320
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Мәдәният йорты (сарае), мәдәният һәм ял паркы, халық ижаты фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәниятте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый учреждениеләрнең һәм оешмаларның бүлек (сектор) мәдире	24 520

Тавыш режиссеры	24 520
Режиссер-сәхнәгә қуючы	24 520
Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	24 520
Массакүләм тамашалар режиссеры	24 520
Сәнгать житәкчесе	24 520

Яшьләр сәясәте оешмаларындағы мәдәният хезмәткәрләре өчен база окладына карата тармакның өстенлекле коэффициенты кулланыла.

Тармакның өстенлекле коэффициентының күләме түбәндәгеләрне тәшкил итә:

«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме буенча - 1.05;

«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һәм «Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркемнәре буенча - 1,12;

«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме буенча - 1,25.

Әлеге коэффициентларны база окладына карата куллану яңа база оклады барлыкка кiterә һәм компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләр исәпләнгәндә исәпкә алына.

10. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең эш вакыты озынлығы Россия Федерациясенең Хезмәт кодексы һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

11. Яшьләр сәясәте оешмаларының физик қультура хезмәткәрләренең, мәгариф хезмәткәрләренең, медицина хезмәткәрләренең һәм мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times H_n,$$

монда:

O_b - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады күләме;

H_n - әлеге вазыйфа буенча эш күләменә туры кiterеп, база оклады өчен сәгатьләр нормасы.

З бүлек. Стимуллаштыру характеристындағы түләүләр

12. Стимуллаштыру характеристындағы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы эш нәтижәсенә ирешүгә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

Стимуллаштыру характеристындағы түләүләргә керә:

- 1) квалификация категориясе өчен түләүләр;
- 2) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;
- 3) мактаулы исемнәр, спорт исемнәре булган өчен түләүләр;
- 4) хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр;
- 5) премияләр һәм башка қызықсындыру түләүләре;
- 6) башкарыла торган эшнең сыйфаты өчен түләүләр.

13. «Яшьләр белән эшләү буенча белгеч» һәм «яшьләр белән социаль эш буенча белгеч» вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләргә стимуллаштыру характеристындағы

тұләуләр яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең икенче квалификация дәрәжәсендәге педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларына түләуләргә тиңдәш рәвештә исәпләнә.

14. «Труппа мәдире», «вокал буенча репетитор», «балет буенча репетитор», «артист-вокалчы (солист)», «балет артисты», «оркестр артисты», «хор артисты», «драма артисты», «симфония, камера, эстрада-симфония, тынлы оркестрлар, халық уен кораллары оркестры артисты», «жыр һәм бию ансамбльләре оркестры артисты», «эстрада оркестры (ансамбле) артисты», «жыр һәм бию ансамбленең, бию колективының балет артисты», «хор колективының, жыр һәм бию ансамбленең хор артисты» «артистлар - концерт башкаручылары (барлық жанрларда), ярдәмче состав артистлары - концерт башкаручыларыннан тыш вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләргә стимуллаштыру харakterындағы түләуләр яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең әйдәүче звено мәдәният, сәнгат һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары өчен түләуләргә тиңдәш рәвештә исәпләнә.

15. «Баш дирижер», «баш режиссер», «әдәби-драматургия бүлеге житәкчесе», «музыка бүлеге мәдире» вазыйфаларын биләүче хезмәткәрләргә стимуллаштыру харakterындағы түләуләр яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең мәдәният, сәнгат һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы хезмәткәрләре вазыйфалары өчен түләуләргә тиңдәш рәвештә исәпләнә.

16. Яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренә стимуллаштыру харakterындағы түләуләр күләме һәм аларны билгеләү тәртибе.

1) физик культура хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен түләуләр (B_{kk}), аларның гамәлдәге квалификация категориясе булганда, квалификация категориясенең гамәлдә булу срокы чикләрендә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме, 1 нче таблицада китерегендә.

1 нче таблица

Физик культура хезмәткәрләренең квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмәнең күләме, процент
Икенче дәрәжә физик культура һәм спорт хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Икенче	беренче квалификация категориясе	6,0
	югары квалификация категориясе	8,5

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләу (үзгәрту) тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карап кабул ителгән көннән башкарыла.

2) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлығына бәйле рәвештә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме, 2 нче таблицада бирелгән .

2 нче таблица

Профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләме.

Һөнәри квалификация төркеменең исеме һәм һөнәри стандартлар буенча вазыйфалар исеме	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмәнең күләме, процент
Икенче дәрәҗә физик культура хезмәткәрләре вазыйфалары (2 төркем)	икенче	2 елдан 5 елга кадәр	2,5
		5 елдан 10 елга кадәр	3,5
		10 елдан 15 елга кадәр	4,5
		15 елдан артык	5,5

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләу (үзгәрту), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокукуы бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслаучы кирәклө документ тапшырылган көннән башкарыла.

3) мактаулы исемнәр, спорт исемнәре булган өчен түләүләр (D_{pz}) физик культура хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр һәм спорт исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме алты процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме алты процент тәшкіл итә.

Физик культура хезмәткәрләренә түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр, спорт исемнәре исемлеге әлеге Нигезләмәгә қушынтаның 1 нче таблицасында китерелгән.

Мактаулы исемнәр, спорт исемнәре булган өчен бирелә торган түләүләрнең күләмен билгеләү мактаулы исем, спорт исеме бирелгән көннән башкарыла. Ике яки аннан күбрәк мактаулы исемгә, спорт исемнәренә ия булган хезмәткәрләргә, хезмәткәрнәң сайлавы буенча нигезләрнең берсе буенча билгеләнә.

4) хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр (B_{it}) физик культура хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times \frac{D_{it}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары физик культура хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - дәүләт бүләкләре, спорт исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме.

17. Яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр күләме һәм аларны билгеләү тәртибе:

1) мәгариф хезмәткәрләренә квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}), аларның гамәлдәге квалификация категориясе булганда, квалификация категориясенең гамәлдә булу чикләрендә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме, З нче таблицада китерелгән.

З нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренең квалификация категориясе өчен өстәмә күләме

Квалификация дәрәжәсе	Квалификация категориясе	Өстәмәнең күләме, процент
1	2	3
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	беренче квалификация категориясе	6,0

	югары квалификация категориясе	7,5
Икенче	беренче квалификация категориясе	7,5
	югары квалификация категориясе	10,0
Өченче	беренче квалификация категориясе	8,5
	югары квалификация категориясе	12,5
Дүртнче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0
Структур бүлекчеләре житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Беренче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0
Икенче	беренче квалификация категориясе	10,0
	югары квалификация категориясе	15,0

Квалификация категориясе өчен түләүләрне билгеләү (үзгәртү) тиешле аттестация комиссиясе тарафыннан уңай карап кабул ителгән көннән башкарыла.

2) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылығына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре киселешендә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - эш стажы өчен өстәмәнең күләме, 4 нче таблицада күрсәтелгән.

4 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Стаж буенча төркем	Өстәмәнең күләме, процент
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары	беренче-дүртнче	2 елдан 6 елга кадәр	3,0
		6 елдан 10 елга кадәр	4,5
		10 елдан 15 елга кадәр	5,5

			15 елдан артык	6,5
Структура бүлекчәләр житәкчеләренең вазыйфалары	беренче-икенче		2 елдан 6 елга кадәр	3,0
			6 елдан 10 елга кадәр	4,5
			10 елдан 15 елга кадәр	5,5
			15 елдан артык	6,5

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокуки бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслаучы кирәклө документ тапшырылган көннән башкарыла.

Педагогик эш стажына белем бирү һәм башка оешмалардагы педагогик, житәкчелек һәм методик эш 5 нче таблицада каралганча кертелә.

5 нче таблица

Эш вакыты мәгариф хезмәткәрләренең педагогик стажына кертелә торган оешмалар һәм вазыйфалар исемлеге

Оешма исеме	Вазыйфандың исеме
1	2
Белем бирү оешмалары (шул исәптән югары белем бирү оешмалары, хәрби югары белем бирү мәгариф оешмалары һәм хәрби һөнәри белем бирү оешмалары, өстәмә һөнәри белем (белгечләрнең квалификациясен күтәрү) оешмалары; медицина оешмалары һәм социаль хезмәт күрсәтү оешмалары: балалар йортлары, балалар: санаторийлары, клиникалары, поликлиникалары, хастаханәләре h.b.	Укытучылар, укытучы- дефектологлар, укытучылар-логопедлар (логопедлар), укытучы-оештыруучылар (тормыш иминлеге нигезләре, хәрби чакырылышка кадәрге әзерлек), физик тәрбия житәкчеләре, өлкән мастерлар, производствога өйрәтү мастерлары (шул исәптән транспорт чараларын йөртергә, авыл хужалығы машиналарында эшләргә өйрәтү, язу машиналарында һәм башка оештыру техникасында эшләргә өйрәтү), өлкән методистлар, методистлар, өлкән инструктор-методистлар, инструктор-методистлар (шул исәптән физик культура һәм спорт, туризм буенча), концертмейстерлар, музыка житәкчеләре, өлкән тәрбиячеләр, сыйныф тәрбиячеләре, социаль педагоглар, педагог-психологлар, педагог-оештыруучылар, өстәмә белем бирү педагоглары, өлкән тренер-укытучылар, тренер-укытучылар, өлкән әйдаманнар (пионервожатыйлар), физкультура инструкторлары, хезмәт инструкторлары, директорлар (башлыклар, мәдирләр), укыту, укыту-тәрбия, укыту-производство, тәрбия, мәдәни-тәрбия эшләре, житештерү буенча укыту (эш), чит тел буенча, укыту-очучылар әзерләү, гомуми белем бирү әзерлеге буенча, режим буенча директор урынбасарлары

	(башлыклар, мөдирләр), мөдирләре,(башлыклары): практика, укыту-консультация пунктлары, логопед пунктлары, эшчәнлеге белем бирү (тәрбия) процессы, методик тәэмин ителеш белән бәйле булган башка структур бүлекчәләр, интернатлар, бүлекләр, бүлекләр, лабораторияләр, кабинетлар,секцияләр, филиаллар, курслар һәм башка структур бүлекчәләр, режим буенча өлкән дежурлар, режим буенча дежурлар, аккомпаниаторлар, мәдәни оештыручылар, экскурсоводлар; профессор-укытучылар составы;
Барлык исемдәге методик (укыту-методик) оешмалар (ведомство буйсынуына бәйсез рәвештә)	Житәкчеләр, аларның урынбасарлары, сектор, кабинетлар, лабораторияләр, бүлекләр мөдирләре; эшчәнлеге методик тәэмин ителеш белән бәйле фәнни хезмәткәрләр; өлкән методистлар, методистлар
Мәгариф белән идарә итү органнары һәм белем бирү оешмалары житәкчелеген гамәлгә ашыручи органнар (структур бүлекчәләр)	Житәкче, инспекторлық, методик вазыйфалар, инструкторлық, шулай ук белгечләрнең башка вазыйфалары (икътисад, финанс, хужалык эшчәнлеге, төзелеш, тәэмин итү, эш башкару белән бәйле вазыйфаларда эшләүдән тыш)
Производства кадрлар әзерләү һәм квалификация күтәрү мәсьәләләре белән шөгыльләнүче оешмаларның, республика башкарма хакимият органнарының техник белем бирү бүлекләре (бюrolары), кадрлар бүлекләре	Штаттагы укытучылар, житештерүдә эшчеләрне производствога өйрәтү мастерлары, эшчәнлек әзерлек һәм квалификация күтәрү мәсьәләләренә бәйле житәкче, инспектор, инженер, методик вазыйфалар
РОСТО (ДОСААФ) һәм гражданнар авиациясенең белем бирү оешмалары	Житәкче, команда-очу, команда-инструктор, инженер-инструктор, инструктор һәм укытучылар составлары, производствога өйрәтү мастерлары, инженер-инструктор-методистлар, инженер-очучы-методистлар
Учреждениеләр, предпринятиеләр һәм тулаги оешмаларның тораклары, торак-эксплуатация оешмалары, яшьләр торак комплекслары, балалар кинотеатрлары, яшь тамашачы театрлары, курчак театрлары, мәдәни-агарту	Тәрбиячеләр, педагог-оештыручылар, педагог-психологлар (психологлар), балалар һәм яшүсмерләр өчен өстәмә белем бирү педагоглары (түгәрәк житәкчеләре), инструкторлар һәм инструктор-методистлар, тренер-укытучылар һәм балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча башка белгечләр, балалар бүлекләре, секторлар мөдирләре

оешмалары һәм балалар һәм яшүсмерләр белән эшләү буенча предприятиеләр һәм оешмалар бүлекчәләре	
Төзәтү колонияләре, тәрбия колонияләре, тикшеру изоляторлары һәм тәрмәләр, дәвалау-төзәтү оешмалары	Педагогик белеме булган очракта, түбәндәге вазыйфаларда эш (хезмәт): тәрбия эшләре буенча башлык урынбасары, отряд башлыгы, өлкән инспектор, гомуми белем бирү (уку-укыту) буенча инспектор, өлкән инспектор-методист һәм инспектор-методист, өлкән инженер һәм житештерү-техник белем бирү буенча инженер, өлкән мастер һәм производствога өйрәтү буенча мастер, саклау һәм режим буенча өлкән инспектор, укыту-техник кабинет мәдире, психолог.
<p>Искәрмә: Педагогик эш стажына түбәндәгеләр керә:</p> <p>Татарстан Республикасы сәламәтлек саклау оешмаларының оештыру-методик бүлеге методистлары, медицина оешмаларында һәм өлкәннәр өчен социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешмаларда укытуучы-дефектологлар, логопедлар, тәрбиячеләр сыйфатында эшләү вакыты;</p> <p>башка оешмаларда эшләү вакыты, СССР Кораллы Көчләрендә һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт итү, югары белем бирү мәгариф оешмаларында һәм һөнәри белем бирү оешмаларында уку вакыты түбәндәге тәртиптә:</p> <p>педагогик хезмәткәрләргә педагогик эш стажына бернинди шартларсыз һәм чикләүләрсез кертелә;</p> <p>контракт буенча хәрби хезмәттә булу вакытын хәрби хезмәтнең бер көнен бер эш көне исәбеннән, ә чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытынбер хәрби хезмәт көнен ике эш көне исәбеннән;</p> <p>фильмотека мәдире һәм фильмотека методисты вазыйфасында эшләү вакыты;</p> <p>педагогик хезмәткәрләрнең педагогик эш стажына түбәндәге чорлар кертелә, әгәр аерым һәм тулаем алынган бу чорларда турыдан-туры алардан алда һәм турыдан-туры алардан соң педагогик эшчәнлек алып барылган очракта;</p> <p>СССР һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә офицер, сержант, старшина составлары, прапорщиклар һәм мичманнар вазыйфаларында хезмәт итү вакыты (шул исәптән ЭЭМ гаскәрләрендә, куркынычсызлык гаскәрләрендә һәм органнарында), контракт буенча һәм чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш;</p> <p>Россия Федерациясе халық мәгарифе һәм фән хезмәткәрләре профсоюзының (мәгариф, югары мәктәп һәм фәнни оешмалар) территориаль оешмалар аппаратларында (комитетларда, советларда) житәкче, инспекторлык, инструкторлык һәм башка белгечлек вазыйфаларында; профсоюз органнарында сайланулы вазыйфаларда; педагогик җәмгыятыләрдә һәм Балалар фонды идарәләрендә инструкторлык һәм методик вазыйфаларда; Укытучылар (халық мәгарифе, һөнәри техник белем бирү хезмәткәре) йорты директоры (мәдире) вазыйфасында; балигъ булмаганнар белән эшләү һәм аларның хокукларын яклау комиссияләрендә яки балигъ булмаганнарны социаль-хокукуй яклау бүлекләрендә, Эчке эшләр органнарының хокук бозуларны кисату бүлекчәләрендә (балигъ булмаганнар белән эшләү буенча инспекцияләрдә, милиция балалар бүлмәләрендә).</p>	

Аерым категория педагогик хезмәткәрләрнең педагогик эш стажына белем бирү оешмасындағы эш профиленә яки уқытыла торган предмет (курс, дисциплина, түгәрәк) профиленә туры килә торган белгечлек (һөнәр) буенча оешмаларда эшләү вакыты һәм СССР Кораллы Көчләрендә һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт иту вакыты кертелә:

уқытучы-оештыручыларга (тормыш эшчәнлеге иминлеге, хәрби хезмәткә чакырылуға кадәр әзерлек нигезләре);

физик тәрбия уқытучыларына, физик тәрбия җитәкчеләренә, физкультура буенча инструкторларга, инструктор-методистларга (өлкән инструктор-методистларга), тренер-уқытучыларга (өлкән тренер-уқытучыларга);

уқытучыларга, хезмәт (һөнәри) уқыту, технология, сыйым, сынылыш сәнгать, информатика, махсус дисциплиналар, шул исәптән аерым фәннәр тирәнтен өйрәнелә торган гомуми белем бирү оешмаларының (сыйныфларының) махсус дисциплиналары уқытучыларына;

производствога өйрәтү мастерларына;

өстәмә белем бирү педагогларына;

эксперименталь белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

педагог-психологларга;

методистларга;

мәдәният һәм сәнгать музикаль-педагогик, сәнгать-график, музика урта звено (бүлекләре) белгечләре әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем бирү оешмаларының педагогик хезмәткәрләренә;

балаларга өстәмә белем бирү оешмалары (мәдәният һәм сәнгать, шул исәптән музика һәм сәнгать) уқытучыларына, гомуми белем бирү оешмаларының махсус музика һәм сәнгать дисциплиналары уқытучыларына, педагогика училищеларының (педагогика колледжларының) музика дисциплиналары уқытучыларына, музика уқытучыларына, музика җитәкчеләренә, концертмейстерларга.

Тәрбияче ярдәмчесе һәм кече тәрбияче вазыйфаларында эшләгән чорда хезмәткәрнең педагогик белеме булган яки ул югары белем бирү оешмасында яки һөнәри белем бирү оешмасында уқыган очракта, әлеге вазыйфаларда эшләү вакыты педагогик хезмәт стажына керә.

Күләме (бер яки берничә белем бирү оешмасында) уку елы дәвамында 180 сәгатьтән дә ким булмаса, белем бирү оешмаларында төп эштән тыш сәгатьләп түләү шартларында башкарыла торган педагогик эш вакыты оешма хезмәткәрләренең педагогик стажына кертелә.

Шул ук вакытта педагогик стажга педагогик эш башкарған айлар гына кертелә.

Оешмада эшләүнең һәм СССР Кораллы Көчләрендә һәм Россия Федерациясе Кораллы Көчләрендә хезмәт итүнең эш, уқытыла торган предмет (курс, дисциплина, түгәрәк) профиленә туры килүе турсындағы конкрет мәсьәләне хәл итү хокуқы, профсоюз органы белән килештереп, яшьләр сәясәте оешмасы җитәкчесенә бирелә.

3) Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре һәм Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре булган өчен түләүләр (B_{pz}) яшьләр сәясәте оешмаларының мәгариф хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр һәм спорт исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, спорт исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме жиде процент тәшкил итә.

Татарстан Республикасының (Татарстан Автономияле Совет Социалистик Республикасы) мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме алты процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең ведомство бүләкләре, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзының ведомство бүләкләре булган өчен өстәмәнең күләме дүрт процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең Мактау грамотасы булган өчен өстәмәнең күләме ике процент тәшкил итә. Россия Федерациясенең Мактау грамотасы булган өчен өстәмә, Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының (Россия Федерациясе Мәгариф министрлыгының) ведомство бүләкләре белән бүләкләү тәртибе нигезендә, Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министры (Россия Федерациясе мәгариф министры) приказы белән бүләкләнә торган мәгариф хезмәткәрләренә билгеләнә.

«Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк билгесе булган өчен өстәмәнең күләме ике процент тәшкил итә. «Мәгарифтәге казанышлары өчен» күкрәк билгесе булган өчен өстәмә Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министры (Татарстан Республикасы мәгариф министры) приказы нигезендә билгеләнә.

Мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыру түләүләре бирелә торган мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләренең исемлеге әлеге нигезләмәгә күшүмтәнүң 2 нче таблицасында китерелгән.

Мактаулы исемнәр һәм ведомство бүләкләре булган өчен түләү күләмен билгеләү мактаулы исем һәм ведомство бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм андан күбрәк мактаулы исем, ике һәм андан күбрәк ведомство бүләге булган хезмәткәрләргә алар булган өчен түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, нигезләрнең берсе буенча билгеләнә.

4) хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр (B_{it}) мәгариф хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times \frac{D_{it}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмәнең күләме, 6 нчы таблицада китерелгән.

6 нчы таблица

Хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмәнең күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Квалификация дәрәжәсе	Өстәмә күләме,
--------------------------------------	-----------------------	----------------

		процент
Беренче дәрәжәдәге уқыту-ярдәмче персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация төркеме	-	41,0
Икенче дәрәжәдәге уқыту-ярдәмче персонал хезмәткәрләре вазыйфаларының квалификация төркеме	беренче	41,0
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының квалификация төркеме	беренче - дүртенчे	41,0
Структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларының хөнәри квалификация төркеме	беренче	46,0
	икенче	49,0

Девиант тәртипле балалар өчен яшьләр сәясәте оешмаларында эшләгән өчен түләүләр (B_{dp}) мәгариф хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{dp} = O_d \times \frac{D_{dp}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәгариф хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{dp} - девиант тәртипле балалар өчен яшьләр сәясәте оешмаларында эшләгән өчен өстәмәнең күләме дүрт ярым процент.

18. Яшьләр сәясәте оешмаларының медицина хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр билгеләү тәртибе һәм күләме:

1) квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикалары нигезендә һөнәри квалификация төркемнәре киселешендә аттестация нәтижәләре буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче хезмәткәрләргә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләү түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме, 7 нче таблицада китерегендә.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) приказының датасы нигезендә башкарыла.

Квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	3,0
Беренче квалификация категориясе	6,0
Югары квалификация категориясе	10,0
Табиблар һәм провизорлар вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме	
Икенче квалификация категориясе	6,0
Беренче квалификация категориясе	10,0
Югары квалификация категориясе	20,0

2) профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр (B_s), профиль буенча эш дәвамлылығына бәйле рәвештә, һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре киселешендә билгеләнә һәм тубәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләме, 8 нче таблицада китерелгән.

8 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмәнең күләме, процент
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы	3 елдан 5 елга кадәр	2,5
	5 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	4,5
	15 елдан артык	5,5
Табиблар һәм провизорлар	3 елдан 5 елга кадәр	5,0
	5 елдан 10 елга кадәр	7,5
	10 елдан 15 елга кадәр	9,0

	15 елдан артык	10,0
--	----------------	------

Хезмәт стажы үзгәргәндә профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча хезмәт стажы өчен түләүләр күләмен арттыру хокуки бирә торган стажга ирешкән көннән яисә стажны раслаучы кирәклө документ тапшырылган көннән башкарыла.

3) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр (B_{pz}) медицина хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмәнең күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме алты процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме жиде процент тәшкил итә.

Медицина хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр әлеге нигезләмәгә күшүмтәнүң З нче таблицасында китерелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән билгеләнә. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәрнең сайлавы буенча, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4) хезмәт интенсивлыгы өчен түләүләр (B_{it}) медицина хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times \frac{D_{it}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - 41,0 процент күләмендә хезмәт интенсивлыгы өчен өстәмә күләме.

19. Яшьләр сәясәте оешмаларының мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындагы түләүләр билгеләү тәртибе һәм күләме:

1) квалификация категориясе өчен түләүләр (B_{kk}) тариф-квалификация характеристикалары нигезендә һөнәри-квалификация төркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бирүне күздә тоткан белгечлекләр буенча эшләүче мәдәният хезмәткәрләренә бирелә. Квалификация категориясе өчен түләү түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times \frac{D_{kk}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшъләр сәясәте оешмалары медицина хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме, 9 нчы таблицада китерелгән.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәрту (билгеләү) аттестация комиссиясе төзелгән орган (учреждение) приказының датасы нигезенә башкарыла.

9 нчы таблица

Квалификация категориясе өчен өстәмәнең күләме

Квалификация категориясе	Өстәмәнең күләме, процент
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация категориясе	7,5
Югары квалификация категориясе	12,5

2) профиль буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) профиль буенча эш дәвамлылығына бәйле рәвештә һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәжәләре киселешендә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - яшъләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме, 10 нче таблицада китерелгән .

10 нчы таблица

Профиль буенча хезмәт стажы өчен өстәмә күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмә күләме, процент
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме	3 елдан 6 елга кадәр	1,5
	6 елдан 10 елга кадәр	2,0
	10 елдан 15 елга кадәр	2,5
	15 елдан артык	3,5
Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм	3 елдан 6 елга кадәр	1,5

кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	6 елдан 10 елга кадәр	3,5
	10 елдан 15 елга кадәр	5,0
	15 елдан артык	6,5

Эш стажы үзгәргәндә профиль буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәрту), стажны раслаучы документлар оешмада булса, профиль буенча эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукуын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслый торган документ тапшырылган көннән башкарыла.

3) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр (B_{pz}) мәдәният хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме.

Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме алты процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмәнең күләме жиде процент тәшкил итә.

Мәдәният хезмәткәрләренә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр исемлеге әлеге нигезләмәгә күшымтаның 4 нче таблицасында китерелгән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләү күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган хезмәткәрләргә түләү, хезмәткәрнең сайлавы нигезендә, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4) хезмәт интенсивлығы өчен түләүләр (B_{it}) мәдәният хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{it} = O_d \times \frac{D_{it}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмалары мәләният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{it} - хезмәт интенсивлығы өчен өстәмәнең күләме, 11 нче таблицада китерелгән.

11 нче таблица

Хезмәт интенсивлығы өчен өстәмәнең күләме

Һөнәри квалификация төркеменең исеме	Вазыйфа исеме	Өстәмәнең күләме, процент
--------------------------------------	---------------	---------------------------

1	2	3
«Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	барлық вазыйфалар	41,0
«Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	аккомпаниатор, костюмнар бүлмәсө мөдире	49,0
	түгәрәк, һәвәскәрләр берләшмәсе, қызықсынулар буенча клуб житәкчесе, мәдәни чаралар оештыручы	61,0
«Әйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	барлық вазыйфалар	49,0
«Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	барлық вазыйфалар	49,0

20. Яшыләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу сәбәпле һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнгән башка нигезләр буенча премияләр һәм башка қызықсындыру түләүләре төп эш урыны буенча аерым чор (ай, квартал, ел) өчен бер тапкыр билгеләнә.

Эш йомгаклары буенча премия һәм башка қызықсындыру түләүләренең күләме, тәртибе һәм аларны гамәлгә ашыру шартлары яшыләр сәясәте оешмаларының локаль актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Яшыләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәткә түләү фонды төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча хезмәткәрләргә окладлар (вазыйфа окладлар) һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләргә каралган хезмәт хакы фондының кимендә 2 проценттын тәшкил итә.

21. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр яшыләр сәясәте оешмаларының физик культура хезмәткәрләренә, мәгариф хезмәткәрләренә, медицина хезмәткәрләренә, мәдәният хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча билгеле бер чордагы эш нәтижәләре буенча билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясый торган төп критерий булып яшыләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының инчик күрсәткечләренә ирешү тора.

Яшыләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары яшыләр сәясәте оешмалары житәкчеләре тарафыннан раслана. Яшыләр сәясәте оешмаларында хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары һәм түләүләрне гамәлгә ашыру шартлары ел саен оешма алдына куелган бурычлар нигезендә билгеләнә.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләме, тәртибе һәм аларны гамәлгә ашыру шартлары оешманың локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Башкарылган эш сыйфаты өчен түләүләр (B_{k_j}) түбәндәге формула ярдәмендә исәпләнә:

$$B_{k_j} = \frac{FOT_k}{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m (I_{ij} \times K_i)} \times \sum_{i=1}^n (I_{ij} \times K_i),$$

монда:

FOT_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләргә каралган хезмәткә түләү фонды;

I_{ij} - j -хезмәткәрнең эш нәтижәлелеген бәяләү өчен нормалаштырылган I-критерие;

K_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү өчен I-критерийның чагыштырма авырлык коэффициенты;

n - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары саны;

m - яшьләр сәясәтө оешмалары хезмәткәрләре саны.

Эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийларын нормалаштыру төрле үлчәмдәге нәтижәлелек нәтижәлелеген бәяләү критерийларының чагыштырылуын тәэмин итә. Эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнен нормалаштыру критерие (иң яхшы һәм иң начар) күрсәткечләре диапазонын сайлаудан гыйбарәт, аларның берсе нормалаштырылган критерийның нуль күрсәткеченә, икенчесе берәмлеккә туры килә. Нәтижәлелек критериенең фактik зурлыгы эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерие күрсәткечләре диапазоны чикләрендә булганда, эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнен нормалаштырылган критерие нульдән алып бергә кадәр күрсәткечләрне кабул итә. Нәтижәлелекне бәяләү критериенең фактik зурлыгы иң начар күрсәткечтән түбән булганда нормалаштырылган критерийның кыйммәте нуль, иң яхшысыннан югарырак булганда - бер итеп кабул ителә.

Эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнен нормалаштырылган критерие зурлыгының эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерие зурлыгына бәйлелеге турыдан-туры (уңай динамика критерийның зурлыгын арттыру белән билгеләнә) һәм кире (уңай динамика критерийның зурлыгын киметү белән билгеләнә) булырга мөмкин.

Критерий зурлыгына турыдан-туры бәйле булганда, нормалаштырылган критерий (I_i) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$I_i = \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

монда:

FI_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериенең фактik зурлыгы;

M_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериенең иң яхшы зурлыгы;

L_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериенең иң начар зурлыгы.

Критерий зурлыгына кире бәйлелелектә булганда, эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнен нормалаштырылган критерие (I_i) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$I_i = 1 - \frac{FI_i - L_i}{M_i - L_i},$$

монда:

F_{I_i} - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериеның фактик зурлыгы;

M_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериеның иң яхши зурлыгы;

L_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критериеның иң начар зурлыгы.

Эшчәнлекнең нәтижәлелеген бәяләү критериеның өстенлекле дәрәҗәсе авырлык коэффициентлары белән билгеләнә Иң өстенлекле критерийга иң зур коэффициент бирелә. Чагыштырма авырлык коэффициенты (K_i) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$K_i = \frac{VK_i}{\sum_{i=1}^n VK_i},$$

монда:

VK_i - эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләүнең i -критериеның авырлык коэффициенты.

Хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелек критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик күләме 12-15 нче таблицаларда китерелгән.

12 нче таблица

Физик культура хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик гомуми күләме

Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәҗәсе	Авырлык коэффициентларының иң чик гомуми күләме
Икенче дәрәҗә физик культура һәм спорт хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
Хореограф	икенче	50

13 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләре эшчәнлеке нәтижәлелеген бәяләү критерийлары буенча авырлык коэффициентларының иң чик гомуми күләме

N т / б	Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәҗәсе	Авырлык коэффициентларының иң чик гомуми күләме
1	2	3	4
Беренче дәрәҗә укыту-ярдәмче персонал һөнәри квалификация төркеме			
1.1.	Уку-укыту бүлеге секретаре	беренче	5
Икенче дәрәҗә укыту-ярдәмче персонал һөнәри квалификация төркеме			

2.1.	Режим буенча дежур	беренче	35
2.2.	Кече тәрбияче	икенче	35
Педагогик хезмәткәрләр вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
3.1.	Хезмәт инструкторы	беренче	45
3.2.	Физик культура инструкторы	беренче	45
3.3.	Музыка житәкчесе	беренче	45
3.4.	Концертмейстер	икенче	50
3.5.	Өстәмә белем бирү педагогы	икенче	50
3.6.	Педагог-оештыручы	икенче	50
3.7.	Социаль педагог	икенче	50
3.8.	Тренер-укытучы	икенче	50
3.9.	Инструктор-методист	икенче	50
3.10.	Яшьләр белән эшләү буенча белгеч	икенче	50
3.11.	Яшьләр белән социаль эш белгече	икенче	50
3.12.	Методист	өченче	55
3.13.	Өлкән инструктор-методист	өченче	55
3.14.	Тәрбияче	өченче	55
3.15.	Өлкән тренер-укытучы	өченче	55
3.16.	Педагог-психолог	өченче	55
3.17.	Өлкән методист	дүртенче	60
3.18.	Укытучы-логопед (логопед)	дүртенче	60
3.19.	Өлкән тәрбияче	дүртенче	60
Структур бүлекчәләре житәкчеләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
4.1.	Структур бүлекчә : кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, укыту-консультация пункты, укыту (производствога ейрәтү) мастерское һәм гомуми белем бирү программасын һәм балаларга өстәмә белем бирү белем бирү программасын	беренче	65

	гамәлгә ашыручы башка структур бүлекчәләр мәдире (башлыгы) (икенче квалификация дәрәжәсенә караган структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш)		
4.2.	Белем бирүпрограммасын һәм балалар өчен өстәмә белем бирүпрограммасын тормышка ашыручы аерым структур бүлекчә мәдире (башлыгы): кабинет, лаборатория, бүлек, бүлекчә, сектор, уқыту-консультация пункты, уқыту (производствога өйрәтү) мастерское, уқыту хужалыгы һәм башка структур бүлекчәләр (мәдире, директоры, житәкчесе, идарәчесе) (өченче квалификация дәрәжәсенә караган структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфаларыннан тыш)	икенче	70

14 нче таблица

Медицина хезмәткәрләренең эшчәнлек нәтиҗәлелеген бәяләү критерийлары буенча авырлык коэффициентларының ин чик гомуми күләме

Н т / б	Вазыйфа исеме	Квалификация дәрәжәсе	Авырлык коэффициентларының ин чик гомуми күләме
Урта медицина һәм фармацевтика персоналы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
1.1.	Диета буенча шәфкатъ туташы (диета буенча медбррат)	икенче	37
1.2.	Шәфкатъ туташы (медбррат)	өченче	40
1.3.	Массаж буенча шәфкатъ туташы (массаж буенча медбррат)	өченче	40
Табиблар һәм провизорлар вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме			
2.1.	Табиб-белгечләр (өченче һәм квалификация дүрттенче	икенче	60

	дәрәжәсендәге табиб-белгечләрдән тыш)		
--	---------------------------------------	--	--

15 нче таблица

Мәдәният хезмәткәрләренең эшчәнлек нәтиҗәлелеген бәяләү критерийлары буенча авырылык коэффициентларының ин чик гомуми күләме

N т / б	Вазыйфа исеме	Авырылык коэффициентларының ин чик гомуми күләме
1	2	3
Техник башкаручылар һәм ярдәмче состав артистлары вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
1.1.	Билетлар контролеры	5
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
2.1.	Аккомпаниатор	35
2.2.	Костюмнар бүлмәсе мәдире	35
2.3.	Мәдәни чараплар оештыручы	35
2.4.	Түгәрәк, һәвәскәрләр берләшмәсе, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	35
Эйдәүче звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
3.1.	Аккомпаниатор-концертмейстер	40
3.2.	Тавыш операторы	40
3.3.	Кинооператор	40
3.4.	Китапханә, музей һәм башка шундый учреждение һәм оешмалар редакторы	40
3.5.	Клуб эше методикасы буенча белгеч	40
3.6.	Яктылык буенча рәссам	45
3.7.	Рәссам-декоратор	45
3.8.	Рәссам-бизәүче	45
3.9.	Рәссам-фотограф	45
3.10	Труппа мәдире	45
3.11	Вокал буенча репетитор	45

3.12	Балет артисты	45
3.13	Драма артисты	45
3.14	Симфония, камера, эстрада-симфония, тынлы оркестрлар, халық уен кораллары оркестры артисты	45
Мәдәният, сәнгат һәм кинематография учреждениеләренең житәкчеләр составы вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме		
4.1.	Мәдәният йорты (сарае), мәдәният һәм ял паркы, халық ижаты фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәниятте (мәдәният һәм ял) үзәге һәм башка шундый учреждениеләренең һәм оешмаларның бүлек (сектор) мәдире	50
4.2.	Тавыш режиссеры	50
4.3.	Режиссер-сәхнәгә куючы	55
4.4.	Режиссер (дирижер, балетмейстер, хормейстер)	55
4.5.	Массакүләм тамашалар режиссеры	55
4.6.	Сәнгать житәкчесе	55
4.7.	Баш дирижер	55
4.8.	Баш режиссер	55
4.9.	Әдәбият-драматургия бүлеге житәкчесе	55
4.10	Сәнгать-сәхнәгә кую бүлеге мәдире	55
4.11	Музыка бүлеге мәдире	55

Яшьләр сәясәте оешмаларында башкарыла торган эшләрнең сыйфаты (FOT_k) өчен стимуллаштыру характеристынданың түләүләр фонды төзелә, аның күләме түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$FOT_k = FOT_{do} \times \frac{D_k}{100\%},$$

монда:

FOT_{do} - төп эш урыны буенча хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады буенча яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү фонды;

D_k - башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характеристынданың түләүләргә хезмәткә түләү фондының өлеше.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характеристынданың түләүләргә хезмәткә түләү фондының тәкъдим ителә торган күләме төп эш урыны буенча хезмәткәрләренең вазыйфаи окладлары буенча яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү фондының 10 проценты күләмендә кабул ителә.

4 бүлек. Компенсация характерындағы тұләуләр

22. Яшьләр яшьләр сәясәте оешмаларында компенсация характерындағы тұләуләргө тұбәндәгеләр керә:

1) зааралы һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргө компенсация характерындағы тұләуләр;

2) нормаль эш шартларынан тайпылган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергендә, эш сәгатеннән тыш башкарылған эштә, төnlә һәм нормаль эш шартларынан тайпылған башка шартларда эшләр башкарғанда) эшләу өчен компенсация характерындағы тұләуләр

23. Компенсация характерындағы тұләуләр, аларның күләмнәре һәм гамәлгә ашыру шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормаларын үз эченә алған башка норматив хокукий актлар нигезендә, колектив шартнамәләр, локаль норматив актлар, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнә.

24. Зааралы һәм (яки) куркыныч эш шартларында эшләүче хезмәткәрләргө компенсация характерындағы тұләуләр (B_{kh}) тұбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_b \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_n},$$

монда:

O_b - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады күләме;

D_{kh} - Россия Федерациясенең Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торған компенсация характерындағы тұләүгө өстәмәнең күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характерындағы тұләуләр каралған фактik әшләнгән вакыт (ставка);

H_n - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады өчен сәгатьләр нормасы.

Зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләренең хезмәтенә тұләу нормаль хезмәт шартлары булған төрле эш төрләре өчен билгеләнгән окладлар (вазыйфаи окладлар) белән чагыштырганда арттырып, хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, кимендә дүрт процент күләмендә билгеләнә.

25. Нормаль шартлардан тайпылған шартларда әшләгән өчен (төрле квалификациядәге эшләрне башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергендә, эш сәгатеннән тыш башкарылған эштә, төnlә һәм нормаль шартлардан тайпылған башка шартларда әшләгән өчен) тұләуләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

5 бүлек. Яшьләр яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенең, житәкчे урынбасарының һәм баш бухгалтерның хезмәт хакын билгеләу тәртибе

26. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренең, аларның урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның хезмәт хакы вазыйфаи окладлардан, компенсация һәм стимуллаштыру характерындағы тұләуләрдән тора.

27. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенең вазыйфаи оклады (O_d) хезмәткә тұләу буенча төркемгә бәйле рәвештә билгеләнә һәм тұбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times H_n,$$

монда:

О_б - житәкченең база оклады күләме;

Н_п - әлеге вазыйфа буенча нигезендә база оклады өчен сәгатьләр нормасы.

Яшьләр сәясәте оешмаларында житәкченең хезмәтенә түләү төркеме яшьләр сәясәте оешмаларында эшләүчеләренең штат санына карап билгеләнә.

28. Яшьләр сәясәте оешмаларында житәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерларның вазыйфаи оклады оешмалар житәкчеләренең вазыйфаи окладыннан 20-30 процентка тубәнрәк итеп билгеләнә.

29. Житәкчеләрнең хезмәтенә түләү төркеме, житәкчеләрнең база окладлары күләме 16 нчы таблицада күрсәтелгән.

16 нчы таблица

Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренең база окладлары күләме

Н т / б	Оешма тибының исеме / оешманың штат саны, берәмлек	Хезмәткә түләү төркеме	Житәкченең оклады <u>_*_</u> , сум
1	2	3	4
1. Яшьләр үзәкләре			
10 га кадәр (аны да кертеп)	1		32 000
11 дән 30 га кадәр (аны да кертеп)	2		35 700
31 дән 50 гә кадәр (аны да кертеп)	3		40 200
51 дән 70 кә кадәр (аны да кертеп)	4		42 900
71 дән 150 гә кадәр (аны да кертеп)	5		44 700
151 дән	6		50 200
2. Яшәү урыны буенча яшьләр (яшүсмерләр) клублары			
12 гә кадәр (аны да кертеп)	1		32 000
13 тән 25 кә кадәр (аны да кертеп)	2		36 500
26 дан 40 ка кадәр (аны да кертеп)	3		41 100
41 дән 70 кә кадәр (аны дакертеп)	4		42 900
71 дән 140 ка кадәр (аны да кертеп)	5		45 700
141 дән	6		66 500
3. Жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр (студентлар) формированиеләре үзәкләре			
10 га кадәр (аны да кертеп)	1		33 500
11 дән 30 га кадәр (аны да кертеп)	2		38 400

	31 дән 50 гә кадәр (аны да кертеп)	3	39 400
	51 дән 70 кә кадәр (аны да кертеп)	4	40 400
	71 дән 90 га кадәр (аны да кертеп)	5	41 400
	91 дән	6	42 400
4.	Студентларның хезмәт отрядлары үзәкләре		
	10 га кадәр (аны да кертеп)	1	39 200
	11 дән 30 га кадәр (аны да кертеп)	2	40 200
	31 дән	3	41 200
5.	Балаларга һәм яшьләргә психолого-педагогик ярдәм үзәкләре		
	10 га кадәр (аны да кертеп)	1	40 100
	11 дән 25 кә кадәр (аны да кертеп)	2	43 100
	26 дан	3	46 100
6.	Балалар һәм яшьләр өчен телефон аша ашыгыч психологик ярдәм үзәкләре		
	10 га кадәр (аны да кертеп)	1	39 000
	11 дән 30 га кадәр (аны да кертеп)	2	43 000
	31 дән 50 гә кадәр (аны да кертеп)	3	47 000
	51 дән 70 кә кадәр (аны да кертеп)	4	51 000
	71 дән	5	56 000
<hr/>			
<*> Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләре өчен башкарыла торган эшләрнең катлаулылыгын һәм әһәмиятен исәпкә алып, шулай ук яшьләр сәясәте оешмаларына эшчәнлек профиле буенча оештыру һәм методик ярдәм күрсәтүгә бәйле рәвештә база окладына карата 1,1 күләмендә арттыру коэффициенты билгеләнә.			

30. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренә башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен стимуллаштыру характеристындагы түләүләр, эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, Башкарма комитет карапы белән билгеләнә.

Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенә стимуллаштыру характеристындагы түләүләр ай саен, квартал саен, еллық эш йомгаклары буенча, мәһим һәм аеруча мәһим йөкләмәләрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин.

31. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен яшьләр сәясәте оешмаларының житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыру характеристындагы түләүләр, эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары нигезендә билгеләнгән эшчәнлек нәтижәләрен исәпкә алып, яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

Житәкче урынбасарларына, баш бухгалтерга стимуллаштыру харктерындағы түләүләр ай саен, квартал саен, еллық эш йомгаклары буенча, мөһим һәм аеруча мөһим йөкләмәләрне үтәгән өчен түләнергә мөмкин.

32. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчеләренең эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары Башкарма комитет карапы белән раслана.

33. Яшьләр сәясәте оешмаларының житәкчеләр урынбасарларының, баш бухгалтерларының эшчәнлек нәтижәлелеген бәяләү критерийлары һәм аларның авырлык коэффициентлары оешма житәкчесе тарафыннан раслана.

34. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр (B_k) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = B_C \times K_{vk},$$

монда:

B_C - яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенең (житәкче урынбасарларының һәм баш бухгалтерның) вазыйфаи окладының 20 процента күләмендә стимуллаштыру харктерындағы түләүләр күләме;

K_{vk} - сыйфат критерийларын үтәү коэффициенты.

35. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенә стимуллаштыру харктерындағы башка түләүләр Башкарма комитет карапы белән билгеләнә.

36. Яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенә, аның урынбасарларына, баш бухгалтерына компенсация харктерындағы түләүләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

6 бүлек. Яшьләр сәясәте оешмаларында хезмәткә түләү фондын формалаштыру һәм куллану тәртибе

37. Яшьләр сәясәте оешмаларында хезмәткә түләү фондын формалаштыру агымдагы финанс елына яшьләр сәясәте оешмаларының норматив чыгымнар, кулланучылар һәм хезмәт курсатүләр саны, башкарыла торган эшләр нигезендә билгеләнгән акчалар күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм яшьләр сәясәте оешмаларындағы финанс-хужалык эшчәнлеге планында яки бюджет сметасында чагыла.

38. Әлеге нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладлар, компенсация һәм стимуллаштыру харктерындағы түләүләр яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә (эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең гомумтармак һөнәрләренең, житәкчеләрнәң, белгечләрнәң һәм хезмәткәрләрнәң гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен дә кертеп) финанс-хужалык эшчәнлеге планында каралган яки яшьләр сәясәте оешмаларының агымдагы финанс елына хезмәт өчен түләүгә бюджет сметасы средстволары хисабына гамәлгә ашырыла.

39. Тиешле чорда (ай, квартал, ел), яшьләр сәясәте оешмаларының финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында финанс белән тәэммин итүнең барлык чыганаклары хисабына, түләүле хезмәтләр курсатудаң алынган керемнәрене дә кертеп, барлыкка килгән хезмәткә түләү фондын экономияләү яшьләр сәясәте оешмаларының әлеге нигезләмә нормаларын исәпкә алып кабул итеп локаль норматив актлары нигезендә кызыксыныру түләүләренә жибәрелергә мөмкин.

Хезмәткә түләү фонды экономияләнгән очракта, кызыксындыру түләүләре хезмәткә түләү фондын экономияләү барлыкка килгән вазыйфаларның һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә (эшчеләренең, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләренең гомумтармак һөнәрләренең, житәкчеләрнәң,

белгечләрнең һәм хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфаларының һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләрен дә кертер) башкарыла.

Хезмәт нормаларын (хезмәт бурычларын) үтәгән, әлеге чорда эшләнгән эш вакыты нормасын исәпкә алып, яшьләр сәясәте оешмаларының хезмәткәренә тиешле чорда хезмәткә түләү фондын экономияләү хисабына башкарылган кызыксындыру түләвенең күләме агымдагы елның 1 гыйнварына «Хезмәткә түләүнең минималь күләме турында» 2000 елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән хезмәткә түләүнең минималь күләмнән өч тапкыр артыграк була алмый (яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенән тыш).

Хезмәткә түләү фондын экономияләү хисабына яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенә кызыксындыру түләвенең күләме Башкарма комитет каары белән билгеләнә.

Финанс белән тәэммин итүнең барлык чыганаклары хисабына, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертер, яшьләр сәясәте оешмаларының финанс-хужалык эшчәнлеге планын үтәү барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фондын экономияләүдән файдаланган өчен жаваплылык яшьләр сәясәте оешмалары житәкчесенә йөкләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазыләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль яшъләр сәясәте
оешмалары житәкчеләренә^h
һәм хезмәткәрләренә хезмәт
өчен түләү шартлары турында
нигезләмәгә
кушымта

1 нче таблица

Физик культура хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр бирелә
торган мактаулы исемнәр, спорт исемнәре исемлеге

N т / б	Исемнәң исеме
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең отказанган физик культура хезмәткәре
1.2.	Россиянең отказанган спорт мастеры
1.3.	Россиянең отказанган тренеры
1.4.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
1.5.	Россиянең халықара класслы отказанган спорт мастеры
1.6.	Россиянең халықара класслы спорт мастеры
1.7.	Россия спорт мастеры
1.8.	Россия гроссмейстеры
1.9.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының отказанган физик культура хезмәткәре
2.2.	Татарстан Республикасының отказанган тренеры
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре, спорт исемнәре	
3.1.	СССРның отказанган спорт мастеры
3.2.	СССРның отказанган тренеры
3.3.	СССРның спорт мастеры
3.4.	СССРның халықара класслы спорт мастеры
3.5.	СССР гроссмейстеры

4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.4.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре
4.5.	Атказанган тренер
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.2.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре

2 нче таблица

Мәгариф хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр, спорт исемнәре һәм ведомство бүләкләре исемлеге

N т / б	Исемнең исеме
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре, спорт исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең халық уқытучысы
1.2.	Россия Федерациисенең атказанган уқытучысы
1.3.	Россия Федерациисенең атказанган фән эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациисе атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациисенең атказанган производствога өйрәтү мастеры
1.6.	Россия Федерациисенең атказанган физик культура хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациисенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.8.	Россия Федерациисенең атказанган рәссамы
1.9.	Россиянең атказанган спорт мастеры
1.10.	Россиянең атказанган тренеры
1.11.	Россиянең халықара класслы атказанган спорт мастеры

1.12.	Россиянең халықара класслы спорт мастера
1.13.	Россиянең спорт мастера
1.14.	Россия гроссмейстеры
1.15.	Россиянең мактаулы спорт судьясы
2. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре, спорт исемнәре	
2.1.	СССРның халық укытучысы
2.2.	СССРның атказанган спорт мастера
2.3.	СССРның атказанган тренеры
2.4.	СССРның спорт мастера
2.5.	СССРның халықара класслы спорт мастера
2.6.	СССР гроссмейстеры
3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
3.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
3.2.	Атказанган спорт эшлеклесе
3.3.	Атказанган физик культура эшлеклесе
3.4.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре
3.5.	Атказанган тренер
3.6.	Атказанган мәктәп укытучысы
3.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
3.8.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастера
3.9.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
3.10.	Атказанганукытучы
3.11.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
3.12.	Атказанган халық мәгарифе хезмәткәре
3.13.	Атказанган югары мәктәп эшлеклесе
3.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
3.15.	Атказанган фән эшлеклесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	

4.1.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.2.	Атказанган физкультура һәм спорт хезмәткәре
4.3.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
4.4.	Атказанган мәктәп укытучысы
4.5.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
4.6.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү мастеры
4.7.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
4.8.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
4.9.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
4.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.11.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.12.	Атказанган фән эшлеклесе
4.13.	Атказанган тренер
5. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
5.1.	Татарстан Республикасының халық укытучысы
5.2.	Татарстан Республикасының атказанган мәктәп укытучысы
5.3.	Татарстан Республикасының атказанган укытучысы
5.4.	Татарстан Республикасының атказанган фән эшлеклесе
5.5.	Татарстан Республикасының атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.6.	Татарстан Республикасының атказанган физик культура хезмәткәре
5.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
5.8.	Татарстан Республикасының атказанган тренеры
5.9.	Татарстан Республикасының атказанган яшьләр сәясәте өлкәсе хезмәткәре
Россия Федерациясенең ведомство бүләкләре, Совет Социалистик Республикалар Союзының ведомство бүләкләре, Россия Совет Федератив Социалистик Республикасының ведомство бүләкләре	
1. Россия Федерациисенең Мәгариф һәм фән министрлыгы (Россия Федерациисе Мәгариф министрлыгы)	
1.1.	Россия Федерациисенең мактаулы гомуми белем бирү хезмәткәре
1.2.	Россия Федерациисенең мактаулы башлангыч һөнәри белем бирү хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациисенең мактаулы урта һөнәри белем бирү хезмәткәре

1.4.	Россия Федерациясенең мактаулы югары һөнәри белем бирү хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең мактаулы фән һәм технология хезмәткәре
1.6.	Россия Федерациясенең мактаулы яшьләр сәясәте өлкәсе хезмәткәре
1.7.	Россия Федерациясенең мактаулы физик культура һәм спорт хезмәткәре
2. СССР (РСФСР) Халық мәгарифе министрлыгы, СССР (РСФСР) Мәгариф министрлыгы	
2.1.	«СССРның мәгариф отличнигы» билгесе
2.2.	«Халық мәгарифе отличнигы» билгесе
2.3.	«СССРның һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.4.	«РСФСР һөнәри-техник белем бирү отличнигы» билгесе
2.5.	«Физик культура һәм спорт отличнигы» билгесе

3 нче таблица

Медицина хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр исемлеге

N т/б	Исемнең исеме
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең отказанган табибы
1.2.	Россия Федерациясенең отказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.3.	Россия Федерациясенең сәламәтлек саклау отличнигы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының отказанган табибы
2.2.	Татарстан Республикасының отказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре

4 нче таблица

Мәдәният хезмәткәрләренә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр бирелә торган мактаулы мактаулы исемнәр исемлеге

N т/б	Исемнең исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	

1.1.	Россия Федерациясенең халық артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре	
2.1.	Татарстан Республикасының халық артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халық язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халық шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халық артисты
3.2.	СССРның халық рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандист
4.2.	Халық артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.5.	Халық рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халық язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халық шагыйре
4.10.	Халық жырчысы
4.11.	Халық акыны
4.12.	Атказанган журналист

4.13.	Атказанган мәдәният әшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдәни-агарту эше хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать осталы
4.18.	Атказанган халық ижаты осталы
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Халық артисты
5.2.	Атказанган артист
5.3.	Атказанган сәнгать әшлеклесе
5.4.	Халық рәссамы
5.5.	Атказанган рәссам
5.6.	Халық язучысы
5.7.	Атказанган язучы
5.8.	Халық шагыйре
5.9.	Атказанган журналист
5.10.	Атказанган мәдәният хезмәткәре
5.11.	Атказанган китапханәче
5.12.	Атказанган фән һәм мәдәният әшлеклесе
5.13.	Атказанган фән һәм техника әшлеклесе
5.14.	Атказанган фән әшлеклесе

Башкарма комитетның
2025 елның 30 гыйнварындағы
562 номерлық каарына
2 нче күшымта

Муниципаль яшьләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге нигезләмә муниципаль яшьләр сәясәте оешмалары (алга таба – яшьләр сәясәте оешмалары) хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындағы түләүләрнең шартларын һәм күләмнәрен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

2. Әлеге нигезләмәдә төп тәшенчәләр һәм билгеләмәләр Россия Федерациясе Хезмәт кодексиндағы мәгънәләрендә кулланыла.
3. Хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәтенә түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:
  - 1) вазыйфаи оклад;
  - 2) компенсация характеристындағы түләүләр;
  - 3) стимуллаштыру характеристындағы түләүләр.

2 бүлек. Яшьләр сәясәте оешмаларың эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладын билгеләү

4. Яшьләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база оклады, сум
«Беренче дәрәжәдәге эшчеләренең гомумтармак һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 398
«Икенче дәрәжәдәге эшчеләренең гомумтармак һөнәрләре» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 539
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 713
Өченче квалификация дәрәжәсе	21 891
Дүрттенче квалификация дәрәжәсе	22 422

5. Яшъләр сәясәте оешмаларының җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр вазыйфалары һөнәрләренең һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Аена база оклады, сум
«Беренче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 200
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 398
«Икенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	21 539
Икенче квалификация дәрәжәсе	21 713
Өченче квалификация дәрәжәсе	21 891
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	22 118
Бишенче квалификация дәрәжәсе	22 304
«Өченче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	22 494
Икенче квалификация дәрәжәсе	22 687
Өченче квалификация дәрәжәсе	22 884
Дүртенче квалификация дәрәжәсе	23 085
Бишенче квалификация дәрәжәсе	23 311
«Дүртенче дәрәжәдәге хезмәткәрләрнең гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	24 223
Икенче квалификация дәрәжәсе	24 423
Өченче квалификация дәрәжәсе	24 623

З бүлек. Яшъләр сәясәте оешмаларың эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи окладын билгеләү тәртибе

6. Яшъләр сәясәте оешмаларың эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, җитәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак

вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады (O_d) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O \times \frac{H_f}{H_n},$$

монда:

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты дәвамлылыгы чикләрендә яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең фактик эш сәгатьләре саны;

H_n - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең база оклады өчен сәгатьләр нормасы;

O - яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренең эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләренең, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады күләме.

4 бүлек. Стимуллаштыру характеристынданы түләүләр

7. Стимуллаштыру характеристынданы түләүләргә хезмәткәрне сыйфатлы хезмәт нәтижәләренә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

8. Стимуллаштыру характеристынданы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр;
- 2) вазыйфа буенча эш стажы өчен түләүләр;
- 3) премия һәм башка кызыксындыру түләүләре.

9. Мактаулы исемнәр булган өчен түләүләр (B_{pz}) учреждениенең эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times \frac{D_{pz}}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр булган өчен өстәмәнең күләме өч процент тәшкил итә.

Хезмәткәрләргә тиешле түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр исемлеге әлеге нигезләмәгә қушымтада кителегән.

Мактаулы исемнәр булган өчен түләү күләмен билгеләү мактаулы исем бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан күбрәк мактаулы исеме булган мәгариф хезмәткәрләренә алар өчен түләү, хезмәткәрнең сайлавы нигезендә, мактаулы исемнәң берсе буенча билгеләнә.

10. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр (B_s) һөнәри квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәҗәләре киселешендә, вазыйфа (белгечлек) буенча эш дәвамлылыгына бәйле рәвештә, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме

хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times \frac{D_s}{100\%},$$

монда:

O_d - яшьләр сәясәте оешмаларының житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме.

Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмәнең күләме тәшкил итә:

1) вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы ике елдан биш елга кадәр – ике ярым процент;

2) вазыйфа (белгечлее) буенча эш стажы биш елдан 10 елга кадәр - дүрт процент;

3) вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр - биш процент;

4) вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда - алты процент.

Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр күләмен билгеләү (үзгәртү), стажны раслаучы документлар оешмада булса, эш стажы өчен түләү күләмен арттыру хокукуын бирә торган стажга ирешкән көннән яки стажны раслый торган документ тапшырылган көннән башкарыла.

Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажына вазыйфалар (һөнәрләр) буенча әшләгән вакыт 1 нче таблица нигезендә исәпләнә.

1 нче таблица

Әшләгән вакыт вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге

№ т/б	Житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр (барлык эчке вазыйфа категорияләренең, шул исәптән «баш», «өлкән» вазыйфа исемнәрен дә кертеп) гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең вазыйфалары исемнәре	Әшләү чорлары стимуллаштыру түләвен билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге начальниги, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэмин итү икътисадчысы, планлаштыру	финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге башлыгы, баш бухгалтер урынбасары, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлык исәбе һәм хужалык эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэмин итү икътисадчысы, планлаштыру

	үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, учетчик	буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча техник, хисапчы, калькулятор, кассир, таксировщик, статистик, учетчик, салым һәм жыемнар буенча консультант, аудитор
2.	Матди-техник тәэммин итү буенча икътисадчы	матди-техник тәэммин итү буенча икътисадчы, матди-техник тәэммин итү бүлеге башлыгы, склад мәдире, бухгалтер, бухгалтер-ревизор, икътисадчы, бухгалтерлық исәбе һәм хужаңлық эшчәнлеген анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълүмати-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә һәм дәгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, товар белгече, планлаштыру буенча техник, хисапчы, таксировщик, учетчик
3.	Хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы	хезмәтне оештыру һәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру һәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражчы
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлығы буенча инженер	хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлығы буенча инженер, инженер
5.	Кадрлар бүлеге (махсус бүлек һ. б.) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельче	кадрлар бүлеге (махсус бүлек һ. б.) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельче

	инженеры	
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү башлыгы, хезмәтне оештыру һәм туләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру һәм производство белән идәрә итү лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар әзерләү буенча инженер, кадрлар буенча белгеч, инструктор-дактиолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау һәм техника куркынычсызлыгы буенча инженер, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәт буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәэммин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактиолог
8.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
9.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документлар белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контрольда тоту буенча инспектор, секретарь, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, экспедитор	архив мәдире, канцелярия мәдире, документлар белгече, архивариус, эш башкаручы, йөкләмәләр үтәлешен контрольда тоту буенча инспектор, секретарь-машинистка, секретарь-стенографистка, стенографистка, машинистка, күрмәүче белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор
10.	Машинада язу бюросы мәдире, күчermә ясау-кубәйту бюросы мәдире, машинистка	машинада басу бюросы мәдире, күчermә ясау-кубәйту бюросы мәдире, машинистка, секретарь-машинистка, күчermәләр ясаучы
11.	Матди-техник тәэмmin итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире	матди-техник тәэмmin итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире, товар белгече, агент, сатып алулар буенча агент, тәэмmin итү буенча агент, тәэмmin итү буенча икътисадчы, товар белгече, йөк ташу буенча экспедитор
12.	Тулай торак мәдире, пропусклар бюросы дежуры, комендант, администратор	пансионатның (кунакханә) торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, ял бүлмәсе мәдире, хужалык мәдире, пропусклар бюросы дежуры, дежур

		(белешмәләр бирү, кунакханә залы, этажы буенча, автомобиль йөртүчеләрнең ял бүлмәсе, тулай торак буенча h. б.), комендант, администратор, саклау камерасы мәдире
13.	Гараж житәкчесе	гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, хәрәкәт hәм төяү-төяү эшләре диспетчерлыгы операторы, автотехник экспертиза буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүче
14.	Производство мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире	Производство мәдире (шеф-повар), ашханә мәдире, повар
15.	Диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы	диспетчер, диспетчерлык хезмәте операторы, хәрәкәт hәм төяү-бушату эшләре диспетчерлыгы операторы
16.	Фотолаборатория мәдире	фотолаборатория мәдире, фотограф, рәссам-фотограф
17.	Механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик)	ремонт цехы башлыгы, мастерской башлыгы (мәдире), механик, ремонт буенча инженер, инженер-энергетик (энергетик), инженер
18.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты	производство белән идарә итүненç автоматлаштырылган системасы бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, инженер-программист (программист), житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру буенча инженер, производство белән идарә итүненç автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, техник, фонд инспекторы, фонд инспекторы ассистенты
19.	Фәнни-техник китапханә мәдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник	фәнни-техник китапханә мәдире, мәгълүмат бүлеге башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат бүлеге башлыгы, мәгълүматны саклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фәнни-техник мәгълүмат буенча инженер, мәгълүматны саклау буенча инженер, патент hәм уйлап табу эшләре буенча инженер, инженер, мәгълүматны саклау буенча белгеч, мәгълүматны саклау буенча техник, техник
20.	Техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе	техник-икътисадый тикшеренүләр лабораториясе (бюросы) башлыгы, тикшеренү

	(бюросы) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мәгълумат бүлеге башлыгы, аналитик	лабораториясе башлыгы, мәгълумат бүлеге башлыгы, фэнни-техник мәгълумат бүлеге башлыгы, аналитик	
21.	Инженер-лаборант, лаборант, лаборант	техник- үзәк завод производство (житештерүне контрольдә тоту буенча), инженер-лаборант, инженер, техник-лаборант, техник, лаборант	лабораториясе башлыгы, лабораториясе башлыгы, (житештерүне контрольдә тоту буенча), инженер-лаборант, инженер, техник-лаборант, техник, лаборант
22.	Инструмент буенча техник, техник-технолог	житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибәле житештерү цехы башлыгы, инструментлар бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, жиһазларны комплектациялау бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, контроль (участок, цех) мастера, участок мастера, инженер, производствоны азэрләү инженеры, инженер-технолог, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру буенча инженер, инструментлар буенча инженер, жиһазларны комплектлау буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), производство белән идарә итүне оештыру буенча инженер, патент hәм уйлап табу эше буенча инженер, фэнни-техник мәгълумат буенча инженер, механик, техник, техник-конструктор, инструментлар буенча техник, техник-технолог	житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибәле житештерү цехы башлыгы, инструментлар бүлеге башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, жиһазларны комплектациялау бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, контроль (участок, цех) мастера, участок мастера, инженер, производствоны азэрләү инженеры, инженер-технолог, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру буенча инженер, инструментлар буенча инженер, жиһазларны комплектлау буенча инженер, инженер-конструктор (конструктор), производство белән идарә итүне оештыру буенча инженер, патент hәм уйлап табу эше буенча инженер, фэнни-техник мәгълумат буенча инженер, механик, техник, техник-конструктор, инструментлар буенча техник, техник-технолог
23.	Инженер	барлык төр инженер, житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибәле житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, участок мастера, механик, техник, техник-конструктор, инструментлар буенча техник, техник-технолог	барлык төр инженер, житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибәле житештерү цехы башлыгы, житештерү процессларын автоматлаштыру hәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, участок мастера, механик, техник, техник-конструктор, инструментлар буенча техник, техник-технолог
24.	Инженер-электрончы (электрончы), (мәгълумати-исәпләү) техники	исәпләү үзәге	инженер-электрончы (электрончы), исәпләү (мәгълумати-исәпләү) үзәге техники, инженер, инженер-программист (программист), техник-программист, техник
25.	Күчermәләр ясаучы		сызымчы, сызымчы-конструктор, күчermәләр ясаучы, рәссам
26.	Психолог		психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант

27.	Физиолог	физиолог, биолог
28.	Социолог	социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы
29.	Рәссам	барлык төр рәссамнар, архитектор, сыйым сыйучы
30.	Архитектор	рәссам-конструктор (дизайнер), сыйым сыйучы-конструктор, сыйым сыйучы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Бүлек (ферма, авыл хужалығы участогы) идарәчесе	бүлек (ферма, авыл хужалығы участогы) идарәчесе, агроном, зоотехник
33.	Филиал, аерым структур бүлекчә директоры (житәкчесе, мәдире)	икътисадый эшчәнлекнең тиешле төре хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә кертелгән вазыйфалар

11. Яшьләр сәясәте оешмалары хезмәткәрләренә премия һәм башка кызыксындыру түләүләре билгеле вакыт чоры өчен (ай, квартал, ел) өчен, шулай ук юбилей даталары, аерымлық билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу сәбәгле һәм Яшьләр сәясәте оешмаларының локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер тапкыр билгеләнә.

Премия һәм башка кызыксындыру түләүләренең күләме, тәртибе һәм гамәлгә ашигу шартлары яшьләр сәясәте оешмаларының локаль норматив актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнә.

Эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә премияләр түләү өчен тәкъдим ителә торган хезмәткә түләү фондының күләме төп эш урыны буенча тармак вазыйфаларына караган хезмәткәрләргә окладлар (вазыйфаи окладлар) һәм башка түләүләрне түләүгә каралган хезмәткә түләү фондының кимендә ике процentyн тәшкил итә.

5 бүлек. Компенсация характеристындағы түләүләр

12. Яшьләр сәясәте оешмаларында компенсация характеристындағы түләүләргә түбәндәгеләр кера:

1) заарлыш һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характеристындағы түләүләр;

2) нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләгән өчен (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатеннән тыш башкарылган эштә, төnlә һәм нормаль эш шартларыннан тайпылган башка шартларда эшләр башкарғанда) компенсация характеристындағы түләүләр.

13. Заарлыш һәм (яки) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче, нормаль эш шартларыннан тайпылган шартларда (һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштерү, эш сәгатеннән тыш башкарылган эштә, төnlә эшләү, хезмәт курсетү зоналарын киңайту, эш күләме арту яки хезмәт шартнамәсе нигезендә билгеләнгән

эштән азат ителмичә, вакытлыча эшләмәүче хезмәткәрнең вазыйфаларын башкару, ял һәм эшләми торган бәйрәм көннәрендә эшләү) эшләүче хезмәткәрләргә компенсация характеристындағы түләүләр закон нигезендә һәм тиешле финанс елына яшьләр сәясәте оешмаларының хезмәт өчен расланган түләү фонды чикләрендә билгеләнә.

Компенсация характеристындағы түләүләр, аларның күләмнәре һәм гамәлгә ашыру шартлары коллектив шартнамәләр, килешүләр, хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары үз эченә алган башка норматив хокукий актлар нигезендә локаль норматив актлар, әлеге нигезләмә белән билгеләнә.

16. Компенсация характеристындағы түләүләр (B_{kh}) түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times \frac{D_{kh}}{100\%} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

монда:

O – яшьләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады;

D_{kh} - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган компенсация характеристындағы өстәмәнең күләме;

H_{fk} - законнарда компенсация характеристындағы түләү каралган фактик эшләнгән вакыт;

H_N - эшчеләр, мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең база оклады өчен Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган сәгатьләр нормасы.

Зааралы һәм (яки) куркының хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт хакы нормаль хезмәт шартлары булган төрле эш төрләре өчен билгеләнгән окладлар (вазыйфаи окладлар) белән чагыштырганда арттырып, хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә дүрт процент куләмендә билгеләнә.

14. Нормаль шартлардан тайпылган шартларда эшләгән өчен түләү (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, эш сәгатенән тыш башкарылган эштә, төnlә һәм нормаль шартлардан тайпылган башка шартларда эшләр башкарғанда) Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә билгеләнә.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш көгазыләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева

Муниципаль яшъләр сәясәте оешмаларының эшчеләр, мәдәният, сәнгатъ һәм кинематография эшчеләре гомумтармак һөнәрләре, житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү шартлары турында нигезләмәгә кушымта

Хезмәткәрләргә стимуллаштыру характеристындағы түләүләр бирелә торган мактаулы исемнәр исемлеге

N т/б	Исемнәң исеме
1	2
1.	Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациясенең халық рәссамы
1.2.	Россия Федерациясенең атказанган архитекторы
1.3.	Россия Федерациясенең атказанган сәнгать эшлеклесе
1.4.	Россия Федерациясенең атказанган фән эшлеклесе
1.5.	Россия Федерациясенең атказанган җир төзүчесе
1.6.	Россия Федерациясенең атказанган зоотехники
1.7.	Россия Федерациясенең атказанган уйлап табучысы
1.8.	Россия Федерациясенең атказанган конструкторы
1.9.	Россия Федерациясенең атказанган производствога өйрәту мастеры
1.10.	Россия Федерациясенең атказанган машина төзүчесе
1.11.	Россия Федерациясенең атказанган халыкка көнкүреш хезмәте курсату хезмәткәре
1.12.	Россия Федерациясенең атказанган торак-коммуналь хужалығы хезмәткәре
1.13.	Россия Федерациясенең атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
1.14.	Россия Федерациясенең атказанган элемтә хезмәткәре
1.15.	Россия Федерациясенең атказанган текстиль һәм жиңел сәнгатъ хезмәткәре
1.16.	Россия Федерациясенең атказанган транспорт хезмәткәре
1.17.	Россия Федерациясенең атказанган рационализаторы

1.18.	Россия Федерациясенең отказанган әчке эшләр органнары хезмәткәре
1.19.	Россия Федерациясенең отказанган коткаручысы
1.20.	Россия Федерациясенең отказанган төзүчесе
1.21.	Россия Федерациясенең отказанган рәссамы
1.22.	Россия Федерациясенең отказанган икътисадчысы
1.23.	Россия Федерациясенең отказанган энергетигы
1.24.	Россия Федерациясенең отказанган юристы
2.	Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре
2.1.	Татарстан Республикасының халық рәссамы
2.2.	Татарстан Республикасының отказанган архитекторы
2.3.	Татарстан Республикасының отказанган фән эшлеклесе
2.4.	Татарстан Республикасының отказанган уйлап табучысы
2.5.	Татарстан Республикасының отказанган машина төзүчесе
2.6.	Татарстан Республикасының отказанган торак-коммуналь хужалығы хезмәткәре
2.7.	Татарстан Республикасының отказанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.8.	Татарстан Республикасының отказанган азық-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.9.	Татарстан Республикасының отказанган элементә хезмәткәре
2.10.	Татарстан Республикасының отказанган транспорт хезмәткәре
2.11.	Татарстан Республикасының отказанган рационализаторы
2.12.	Татарстан Республикасының отказанган әчке эшләр органнары хезмәткәре
2.13.	Татарстан Республикасының отказанган коткаручысы
2.14.	Татарстан Республикасының отказанган төзүчесе
2.15.	Татарстан Республикасының отказанган икътисадчысы
2.16.	Татарстан Республикасының отказанган энергетигы
2.17.	Татарстан Республикасының отказанган юристы
3.	Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре
3.1.	СССРның халық архитекторы
3.2.	СССРның отказанган уйлап табучысы
3.3.	СССРның отказанган сәнәгать хезмәткәре

3.4.	СССРның атказанган төзүчесе
3.5.	СССРның атказанган транспорт хезмәткәре
3.6.	СССРның атказанган элемтә хезмәткәре
3.7.	СССР Кораллы Көчләренең атказанган белгече
4.	3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Атказанган энергетик
4.3.	Атказанган машина төзүче
4.4.	Атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
4.5.	Атказанган полиграфист
4.6.	Атказанган транспорт хезмәткәре
4.7.	Атказанган автотранспорт хезмәткәре
4.8.	Атказанган элемтәче
4.9.	Атказанган элемтә хезмәткәре
4.10.	Атказанган төзүче
4.11.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.12.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.13.	Атказанган коммуналь хужалық хезмәткәре
4.14.	Атказанган торак-коммуналь хужалығы хезмәткәре
4.15.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
4.16.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.17.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре
4.18.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе
4.20.	Атказанган юрист
4.21.	Атказанган инженер
4.22.	Атказанган уйлап табучы
4.23.	Атказанган рационализатор
4.24.	Атказанган мастер

4.25.	Атказанган икътисадчы
4.26.	Атказанган бухгалтер
4.27.	Атказанган яшьләр осталы
5.	5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
5.1.	Атказанган сәнәгать хезмәткәре
5.2.	Атказанган машина төзүче
5.3.	Атказанган медицина сәнәгате хезмәткәре
5.4.	Атказанган транспорт хезмәткәре
5.5.	Атказанган шофер
5.6.	Атказанган машина йөртуче
5.7.	2Атказанган элемтәче
5.8.	Атказанган элемтә хезмәткәре
5.9.	Атказанган төзүче
5.10.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.11.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
5.12.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
5.13.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
5.14.	Атказанган торак-коммуналъ хужалыгы хезмәткәре
5.15.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.16.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.17.	Атказанган фән эшлеклесе
5.18.	Атказанган юрист
5.19.	Атказанган милиция хезмәткәре
5.20.	Атказанган техник
5.21.	Атказанган инженер
5.22.	Атказанган уйлап табучы
5.23.	Атказанган рационализатор
5.24.	Атказанган икътисадчы
5.25.	Атказанган бухгалтер

5.26.	Атказанган халық хужалығы хезмәткәре
5.27.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы